

4. Hestneset

Navn:

Hestneset 1557, Hestness 1723, Hestnæset 1838, Hestneset 1891. Navnet kommer fra en fjellknaus, som tidligere var kalt "Hesten". Den hadde også gitt navn til bekken, som i gamle dager kaltes "Heståga".

Brukstall:

Ett bruk til 1843, to bruk til 1882, tre bruk til 1893, seinere fire bruk.

Kvern:

Ikke oppført i kvernmatrikkelen 1774, men gammelt kvernstø og kvernsteiner finnes på garden.

Handel og jektbruk:

Se Berntvika.

Garden første busetning var trolig på Bustranda, hvor det er funnet brent tømmer ved graving av kabelgrøft.

Eiere:

Fra gammelt benefisert Hemnes kirke, gikk seinere over til Det nordlandske kirke- og skolefond. Kjøpt av brukeren 1834. Seinere har brukerne vært eiere. Husa på handelsstedet Berntvik var fra 1770-80-åra handelsmannens eiendom, men jorda ble bykset.

BRUKERE.

Bnr. 1 (Inr. 118a) HESNESET, landskyld 2 pd, seinere i våg fisk, 1838: 1 daler 2 ort 9 skill., 1891: M. 4,63.

1) **Oluff** paa Hestnes var den førte kjente brukeren, anført i skattemanntallet 1610. Han var der ennå 1634. Så mangler opplysninger til 1639, da enka var bruker, notert til 1642.

2a) **Peder Olsson**, trolig en sønn av f.br., var bruker fra 1644, av 1 våg 1647-80 og videre med 2 pund til 1695. Han var lagrettesmann. Ved M 1666 var Peder 45 år og hadde sønnene

1. Daniel, 14 år, (her),
2. Lars, 13 år,
3. Hans, 7 år,
4. Anders, 5 år, (her),
5. Samuel, 14 uker.

2b) **Daniel Pedersøn**, sønn av f.br., brukte 1 pund 1680-89, og deretter Daniels enke til 1695.

3) **Anders Persøn** (1656-1715), sønn av bruker 2a, brukte hele garden fra 1695 til 1715. Han var lagrettesmann. G.m. **Sara Jensd.** Sønner ved M 1701:

1. Lars, 10 år (66 Geitvik, pl. Rogholmen),
2. Peder, 7 år (i kongens tjeneste 1716),
3. Jens, 5 år (Alterskjær NR),
4. Ole, 1 år, d. 1725, 29 år 11 uker.

Ved skiftet etter Anders var boets brutto 133-2-6, netto 98-3-4. Husdyr: 1 hest, 13 kyr, 2 markkviger, 1 markokse, 2 dalokser, 14 sauer, 5 jømmer, 1 vær, 4 geiter, 4 hanegeiter, 2 bukker. Enka var bruker til 1717.

4) **Anders Pedersøn** (1697-1760) fra 65 Hemnes bnr.

1, fikk bbr. dat. 25.6., d. 20.10 1717. G.I med **Sara Jensd.**, enka etter f.br. Ingen barn. G.II. 1733 m. **Adelus Bjørnsd.** (1697-1746) fra Selfors NR.

Barn:

1. Bjørn, f. 1734.

Dessuten hadde Anders en sønn Iver før ekteskapet. Adelus var ikke mora. Mora het Anne Pedersdatter. Ved skiftet etter Adelus 1746 var boets brutto 258-4-10, gjeld og avgang 84-2-10. Bøker: Nils Henrichsøns postill og 9 andre. Husdyr: 1 best, 9 kyr, 2 markkviger, 1 dalkvige, 1 dalokse, 4 kalver, 8 sauer, 8 lam, 4 værer, 5 geiter, 3 hanegeiter. G.III. 1747 m. **Maren Pedersd.** (1720-1791) fra Rufsvold bnr. 2 i NR.

Barn:

2. Adelus, f. 1748 (5 Brennesvik),
3. Berit, f. -50, d. før -66
4. Peder, f. -52,
5. Martha Maria, f. -53 (69 Dilkestad indre bnr. 1),
6. Sara, f. -56,
7. Hans, f. -58.

Ved skiftet etter Anders 1760, var boets brutto 236-0-14, gjeld og avg. 176-0-4 innbefattet Bjørns innestående arvelodd og lønn i 9 år. Sølv for 10-2-0 (et beger mrk. APS). Husdyr omtrent som ved forrige skifte. Åttringsbåt med seil, rigg og tilbehør. Av bøker fantes bl.a. Petter Dass' Evangeliesange.

5) **Ulrich Alexandersøn** (1726-27.7.1800) fra bruk III Ytteren i NR. Han var av Budde-ætta. G.I. 1761 m.

Maren Pedersd., enka etter f.br.

Barn:

1. Andreas, f. 1764,
2. Anders, f. -64, død straks.

G.II. 1793 m. **Berthe Johnsd.**, d. etter 1800, opphold

69 Dilkestad. Ingen barn.

6) **Peder Lorentzson** (1763-1797), f. Myklebostad i Nesna, bodde på 42 Mula. Flyttet hit med fam. i 1789. G. 1789 m. **Dorteia Jonsd.** (1757-1829) fra 086 Straumsnes.

Barn:

1. Karen Marie, f. 1790 (67 Buvik),
2. Lorents, f.-91 (Staumfors pl. Forsbakken Bergsnev i Bardal),
3. Randi Helena, f.-92 (Forsmoen NR),
4. Jon, f. 8.3.-94 (Klippenvåg i Lurøy),
5. Jens Brose, f. -96 (63 Sund Inr. 239).

Ved skiftet etter Peder 1797, var boets brutto 292-0-0, gjeld og avg. 156-3-0. Sølv for 38-3-0 (mrk. ALSZPD-PgCF-MjAmCj-CMDH-DjSOLS- PLSD:D), klædes trøye med 34 sølvknapper. Mye dekketøy av tinn. Bøker: Brochmands postill og 4 andre. Åttringsbåt med rigg, Lofot-bruk. Husdyr: 2 hester, 6 kyr, 1 markkvige, 1 markokse, 1 dalokse, 4 sauer, 4 geiter, 4 hanegeiter.

7) **Lars Olson** (1769-23.11.1843), styrmann fra 1 Sandnes, fikk bbr. dat. 22.5., tl. 8.10.1798, og kongeskjøte for 100 Spd. og årlig jordavgift 1 tønne 1 ½ fjerdingskar bygg, dat. 3.6.1834, tl. 23.6.-35. G.I. 1798 m. enka **Dorthea**.

Barn:

1. Peder Benjamin, f. 1799, d. 22.5.1833 (var bruker sammen med faren noen år),
2. Marithe, f. 1801, d. 28.6.1832 (borgerkone Berntvik).

G.II. ca 1834 m. **Alethe Kierstine Thomasd.** (1799-1878) fra Breimo i Nesna.

Barn:

3. Dorthe Pernilla, f. 10.9.1835 (her),
4. Olava Maria, f. 31.8.-37 (20 Drevvatn bnr. 5).

8) **Benoni Larssen** (1810-20.11.1890) fra 1 Sandnes. G. 1844 m. enka **Alethe**, som hadde fått utlagt garden til seg ved skiftet etter Lars. Ingen barn.

9) **Peder Johan Johannessen** (1824-10.4.1905), styrmann fra Horn i Nesna, fikk skj. fra Benoni Larssen for 100 Spd. og kår, dat. og tl. 11.10.1855. G. 1855 m. **Dorthea Larsd.** (1835-2.8.1921), Lars Olsens datter av 2. ekteskap.

Barn:

1. Anne Christine, f. 24.3.1857 (Hemnesberget -91), d. 18.10.1925
2. Lars Johan, f. 13.2.-59 (bnr. 4 her),
3. Elen Anne, f. 6.3.-62 (bnr. 3 her),
4. Nils Andreas, f. 11.8.-65 (her),
5. Benjamin August, f. 25.1.-73, d. 20.6.-74.

10) **Nils Pedersen** (1865-2.6.1925), sønn av f.br.,

fikk skj. fra faren på bnr. 1 for kr. 2000, dat. 16.9., tl. 25.9. 1895. G. 1897 m. **Maren Thomasd.** (1869-gravlagt 22.10. 1946) fra 78 Brattland pl. Stornes.

Barn:

1. Peder, f. 24.9.1898 (her),
2. Anna, f. 6.2.1900, d. 1990 (Brønnøy, g.m. Hans Olai Kvalsvik),
3. Dorthea Pernille, f. 12.6.-01, d. 31.12.-80,
4. Torvald Elias, f. 1.10.-02, d.-90 (bnr 5 her),
5. Karl Kornelius Martin, f. 6.2.-05, d. Canada 26.12.-53.
6. Arne Falett, f. 28.6.-07, d.-85,
7. Arthur Bang, f. 24.6.-09, d.-84 (Mo),
8. Marie Nilsine, f. 20.2.-11 (Hemnesberget),
9. Gudrun Valborg, f. 29.5.-13 (Mo).

11) **Peder Hestnes** (1898-25.12.1984), sønn av f.br., overtok bruket av sin mor 1940. G. 1940 m.

Magnhild Engen fra Brønnøy.

Barn:

1. Nils Magnus, f. 30.4.1944.

12) **Nils Magnus Hestnes**, f. 1944, sønn av f.br., fikk skj. dat. 19.6., tl. 1.7.1969. Bosatt Langesund. G. 1968 m. **Randi Eggen** f. 18.2.1949, fra Trondheim.

Barn:

1. Tor-Ame, f. 2.7.1969.
2. Eli, f. 24.9.-70.
3. Marit, f. 12.2.-82.

Bnr. 2 (Inr. 118b) BERNTVIKA, skyld 4 skill., seinere M. 0,11. Opprinnelig husmannsplas, som ble nedlagt etterat det ble handelssted her, men det fortsatte å bo strandsittere her. Før 1834 gjalt kjøp og salg av eiendommen bare bebyggelsen.

1) **Sevald Olsen** fra Tjøtta fikk handelsbevilling 1757, men når han kom i gang, og om han bodde fast her selv eller drev med leide folk, er usikkert.

2) **Jacob Sævelon**, som også drev borgerleiet Vikholmen i Nesna, overtok handelen 1775. Kirkebøkene viser at han (delvis) bodde her. G.m.

Karen Schau.

Barn døpt i Hemnes kirke:

1. Morten Christian, f. 11.7.1777,
2. Martha, f. 20.12.-80.

3) **Anders Dass Pedersen** (1742-12.12.1831) fra Handnes i Nesna og handelsmann på Mehus, seinere Strand i Nesna, fikk skjøte på handelsstedets hus, dat. 15.9., tl. 1.10.1781. Han bykslet grunnen ved bbr. tl. 29.4.1782. Gjestgiverbevillingen var da ikke ordnet. I mange år var stedet drevet med leide folk. Ved F 1801 var Karen Ellingsd. "Kramboe-Pige". Om A. Dass bodde

leilighetsvis eller fast i Berntvik før 1819, er ikke kjent, men dette året solgte han Øvre Strand og flyttet hit. Han er nevnt som jektskipper, eide også flere gardparter, bl.a. i 63 Sund, og forpaktet en tid kirketienenden for Hemnes kirke.

4) **Ole Johan Jacobsen Bratland** (1797- 16.11.1847) styrmann, f. Strand i Nesna, fikk skj. på borgerleiets hus for 1875 Spd., dat. 5.8.1828, tl. 29.7.1829 og bevilling til å drive handel og gjestgiveri i Berntvik, dat. 5.8.1828. G. før 1825 m. **Marite Larsd.** (1801-28.6.1832) fra bnr. 1 her. Fam. flyttet til 78 Brattland bnr. 3 etter 1831. Om barn, se der.

5) **Jens Grønbech** fra 63 Sund bnr. 5 fikk privilegiebrev dat. 19.9.1837 for å drive bondehandel og gjestgiveri i Berntvik. Han flyttet da sitt jektbruk hit fra Sund, og hadde opptil tre jekter. Om hans fam. se 63 Sund. Etter Grønbechs død 1850 fikk kjøpmennene B. Friele og N. Martens i Bergen auksjonsskj. på eiendommen, dat. og tl. 13.9.1851.

Erik Iversen fortsatte med jektbruk her inntil jektene forliste i storm 1863. Om hans fam. se 5 Brennesvik bnr. 3.

6) **Johannes Aas** (1823-27.4.1905) fra Røros fikk skj. fra Friele og Martens, tl. 10.5.1852. Aas drev handel her, seinere også på Hemnesberget, da det lå lagligere til. Han flyttet til Hb. 1891 og solgte Berntvik til forvalter Carl Blom for kr. 1800, skj. dat. 22.6., tl. 1.7.1895. G.m. **Cornelia Røhmert** (1825-10.4.-99) fra Trondheim.

Barn:

1. Anna Margrethe, f. 26.2.1853 (Revelen NR),
2. Johan, f. 21.6.-55, d. 15. 10.-65,
3. Hanna Nikoline, f. 23.9.-57, gm lensmann Gustav Pleym f. 1862 i Rødøy.
4. Axel, f. 2.2.-62, d. 2.2.-90,
5. Cornelia, f. 9.10.-64,
6. Ingeborg, f. 14.6.-66.

7) **Lars Jakobsen**, f. 1861, fra 73 Storholmen bnr. 1 fikk skj. fra C. Blom for kr. 1040, dat. 9.5., tl. 15.5.1896. G. 1897 m. **Johanna Johnsd.** (1866-2.12.1905) fra 64 Prestenget pl. Åsen.

Barn:

1. Anna Cornelia, f. 26.3.1900,
2. Ole Tønder, f. 13.5.-02,

Ottar Anderssen, f. 15.6.1892, Johannas barn fra tidl. ekteskap på Hemnesberget.

Bnr. 3 (Inr. 118c) FRYDENLUND, skyld M. 0,09, fraskilt 1882 fra bnr. 1 under navnet STÆVNESVIK, etter eierens ønske forandret til Frydenlund 1886.

1) **Saras Nilssen** (1849-19.8.1916) fra Rødøy fikk

skjøte fra Peder Johannessen for kr. 200, dat. 12.6., tl. 15.6.1883. Han bodde på Hemnesberget og var D/S-ekspeditør. G.m. **Elen Pedersd.** fra bnr 1 her.

Barn:

1. Anna, f. 1882,
2. Per Johan, f. -87,
3. Borghild, f. -93,
4. Sverre, f. -99.

2) **Lars Larsen**, f. 1897, fra bnr. 4 her, fikk skj. fra Saras Nilssens enke og myndige arvinger for kr. 1300, dat. 28.5., tl. 21.6.1923.

Bnr. 4 FAGERHEIM, fraskilt 1894 fra bnr. 1 med skyld M. 1,16.

1) **Lars Pedersen** (1859-6.3.1925) fra bnr. 1 her fikk skj. fra sin far for kr. 800 og kår, udatert, tl. 30.9.1893. G. 1891 m. **Anne Kristine Larsd.** (1863-17.10.1937) fra Selnes i Lurøy.

Barn:

1. Peder Johan, f. 18.2.1894,
2. Laura Johanna, f. 25.9.-95,
3. Lars Christian Tønder, f. 22.4.-97,
4. Dorthea Bergljot, f. 29. 1.1900 (20 Drevatnet bnr. 2),
5. Ole Tønder, f. 13.5.-02,
6. Aksel Martin, f. 19.5.-04,
7. Paul Andreas, f. 4.1.-07
8. Kristine Alette, f. 24.7.-08.

2) **Lars Christian Tønder Fagerheim** (1897-11.9.1983) overtok Fagerheim og drev det til 1977. G.m. **Astrid Katinka Helgesen**, f.27.9.1909 fra Nesna.

Barn:

1. Per Johan, f.31.7.1934, rektor ved Korgen sentralskole,
2. Helge Andreas, f.28.9.-37,
3. Lidvor Anne, f. 16.7.-45.

3) Gården eies nå av forrige brukers barn:

a) **Per Johan Fagerheim** gm. **Borghild Tangen** f.19.2.1937 fra Lierne.

Barn:

1. Venke, f.25.3.1959,
2. Gaute, f.5.10.-60,
3. Turid, f. 12.6.-67.

b) **Helge Andreas Fagerheim** gm. **Astrid Meyer** f.18.8.1936 fra Tjelsund.

c) **Lidvor Anne** gm. **Rolf Lillevik**, f.15.6.1939.

Barn:

1. Line, f. 20.8.1968,
2. Yngve, f. 11.6.-70,
3. Trude, f. 10. 10.-77.

Bnr. 5 HEIMGRUNN, fraskilt 1938 fra bnr. 1 og tl.

samme år.

1) **Torvald Hestnes** (1902-90) fra bnr. 1 her, var bruker 1938-80. G.m. **Ingrid Sørmo**, Drevja, f. 26.3.1903.

Barn:

1. Maren, f. 27.4.1934,
2. Asbjørn, f. 25.2.-37,
3. Ingebjørg, f. 12.3.-38.

2) **Maren Olsen Hestnes**, Tjøtta, **Asbjørn Hestnes**, Sandnessjøen, **Ingebjørg Pedersen**, Hemnesberget, barn av f.br., fikk skjøte fra sine foreldre 1974.

Ingebjørg overtok bruket som ene-eier ved skj. tl. 1987. G.m. **Halvor Pedersen**, Hemnesberget. Garden brukes nå som feriested.

HUSMENN.

BERNTVIKA som husmannsplass.

1) **Bertil Olsøn** (1732-1775) f. "Kalfgiærdet", (ikke det ved Langvatnet i NR), hadde opphold i 81 Brennbergli da han giftet seg. Husmann fra ca 1761. G.I. 1758 m. **Dordi Albrigtsd.**, d. 1760.

Barn:

1. Ole, f. 1759, d. før -75.

G.II. 1761 m. **Margrethe Olsd.** (1719-20.7.1773).

Barn:

2. Anders, f. 1761 (dreng og husmann 78 Brattland, husm. 69 I.Dilkestad),
3. Peder, f.-64.

Berntvika opphørte som husmannsplass da

handelsstedet ble opprettet, men der bodde strandsittere lenge. Se bnr. 2.

HESTVIKA, også JEKTVIKA.

1) **Johan Ulrichsøn**. Kunne være en sønn f.e. av Ulrich Alexandersøn her.

Barn:

1. Olene, f. aug. 1767. Navn på mora ukjent.

2) **Christopher Anderssøn** (1801-76) fra 115 Forsmoen i Sørfjellet, fikk husm.sedd. datert 29.10.1838, tl. 26.6.-39. G. 1833 m. **Elen Benonisd.** (1808-27.9-1886) fra 93 Straumdalen. Ingen barn.

"OLE OLSENS Plass" under Inr. 118a (F 1875).

1) **Ole Olsen** (1818-17.4.1878) fra 10 Høyneiset, husmann og farger. Var her da han giftet seg 1852 m. **Rebekka Johnsd.** (1801-17.4.1878) opphold 51 Storbjerka. Ingen barn.